

**Suomen
Kotiseutuliitto**

Finlands Hembygdsförbund

TOIMINTASUUNNITELMA 2019

Sisällys

1. YLEISTÄ	4
2. SUOMEN KOTISEUTULIITON 70-VUOTISJUHLAVUOSI 2019	5
3. JÄSENISTÖ	6
3.1 KUNNIAJÄSENET	6
3.2 YHTEISÖJÄSENET.....	6
3.3 KANNATTAJAJÄSENET ELI KOTISEUTUKLUBI.....	6
4. HALLINTO	7
4.1 VUOSIKOKOUS	7
4.2 VALTUUSTON JÄSENTEN VAALI JA VALMISTELUVALIOKUNTA	7
4.3 VALTUUSTO.....	7
4.4 HALLITUKSEN VAALIVALIOKUNTA.....	7
4.5 HALLITUS	7
4.6 JAOSTOT, TYÖRYHMÄT JA NEUVOTTELUKUNNAT	8
<i>Seurantalotoiminnan neuvottelukunta ja työvaliokunta (kausi 2019-2022).....</i>	<i>8</i>
4.7 KOTISEUTUSÄÄTIÖ JA KOTISEUDULLE-KERÄYS	8
5. JÄRJESTÖTOIMINTA.....	8
5.1 LAUSUNNOT JA EDUNVALVONTA	8
5.2 KOULUTUSTOIMINTA	9
5.3 JÄSENEDET JA -PALVELUT	9
<i>Jäsenedet</i>	<i>9</i>
<i>Jäsenpalvelut.....</i>	<i>10</i>
5.4 KOTISEUTULIITON STRATEGIAN TOIMEENPANO JA SEURANTA	10
5.5 VALTAKUNNALLISET KOTISEUTUPÄIVÄT.....	10
5.6 MAAKUNNALLINEN KOTISEUTUTOIMINTA	10
5.7 PAIKALLISTOIMINTA	11
5.8 TUNNUSTUKSENOSOITUKSET	11
5.9 PALKITSEMISET.....	11
5.10 YHTEISTYÖ JA JÄSENYYDET ERI YHTEISÖISSÄ	12
5.11 KANSAINVÄLISET YHTEYDET.....	13
6. SEURANTALOTOIMINTA	13

7. HANKKEET JA PROJEKTIT	14
7.1 EUROOPAN KULTTUURIYMPÄRISTÖPÄIVÄT	14
7.2 TURUN KANSAINVÄLISET KIRJAMESSUT	14
7.3 PAIKALLISMUSEOHOITAJAN KOULUTUS	14
7.4 MESTARIT JA KISÄLLIT	14
7.5 YHDISTYKSET JA KUNNAT KULTTUURIKUMPPANEINA -HANKE	15
7.6 KAIKILLA ON OIKEUS KOTISEUTUUN – KOHTAAMISIA JA VUOROPUHELUA PAIKALLISKULTTUURIN ÄÄRELLÄ	15
7.7 EUROPA NOSTRA FINLAND -PALVELUT	15
8. VIESTINTÄ JA JULKAISUT.....	16
8.1 KOTISEUTUPOSTI	16
8.2 HILJA-UUTISKIRJE.....	16
8.3 KOTISEUTUBLOGI.....	16
8.4 VERKKOSIVUT	17
8.5 KOTISEUTU-VUOSIKIRJA	17
8.6 SOSIAALINEN MEDIA.....	18
9. TALOUS.....	19
10. TOIMIHENKILÖT JA TOIMISTO.....	19
SUOMEN KOTISEUTULIITON HENKILÖKUNTA.....	20

1. YLEISTÄ

Suomen Kotiseutuliitto on kotiseututyön valtakunnallinen keskusjärjestö ja Suomen suurin kulttuurialan kansalaisjärjestö. Kotiseutuliiton sääntöjen tarkoituksykälät päivitettiin vuoden 2018 vuosikokouksessa. Vuonna 2019 liitto toteuttaa tarkoitustaan ensimmäistä kertaa uusien sääntöjen mukaan eli liiton tarkoituksena on:

kotiseututyön keskusjärjestönä, kansalaisjärjestönä ja valtakunnallisena edunvalvojana

- *vahvistaa kotiseututietoisuutta,*
- *edistää moniarvoista kansallista kulttuuria ja sen arvostusta paikallisten ja alueellisten piirteiden pohjalta,*
- *kehittää monimuotoista kotiseutu- ja kulttuuriperintötyötä kaupungeissa, kunnissa ja maakunnissa,*
- *tukea paikallista ja alueellista omatoimisuutta ja kotiseutuhenkä sekä*
- *toimia ja vaikuttaa kotiseututyön tavoitteiden toteuttamiseksi yhteiskunnan päätöksenteossa.*

Liiton toiminta nojaa edelleen Rakkaudesta kotiseutuun -strategiaan (2014). Vuoden 2019 toiminnassa korostuvat Suomen Kotiseutuliiton 70-vuotisjuhlavuosi (ks. luku 2), lukuisat laajat yhteiskunnalliset hankkeet sekä toiminnan päälinjojen toteuttaminen.

Vuosikokous 2018 antoi julkilausuman lasten ja nuorten kotiseutusuhteen merkityksestä. Tämä huomioidaan liiton työssä ja toiminnassa. Vuosikokous valitsi lähiajan toiminnalle seuraavat kolme päälinjaa: *kulttuurisesti monimuotoinen Suomi ja suomalaisuus, asukkaiden osallisuuden vahvistaminen sekä uudet toimintamuodot kotiseututyössä.*

Hallitus perusti vuosille 2017-2018 päälinjojen mukaiset jaostot, joiden tehtävänä oli valmistella ja tehdä aloitteita liiton toiminnan kehittämiseksi. Uusia jaostoja tai vanhojen jatkamista pohditaan tammikuussa 2019. Jaostot toimivat liiton ja ympäröivän yhteiskunnan ja eri toimijoiden välisenä yhdyssiteenä, ja niiden työtä tuodaan vahvasti esille myös liiton viestinnässä.

Vuoden 2019 aikana Kotiseutuliitto seuraa edelleen tarkasti maakuntauudistuksen etenemistä ja vaikuttaa osaltaan, että jo vuoden 2016 vuosikokouksen antaman *Maakuntauudistus ja identiteettityö* -julkilausuman sekä vuoden 2017 vuosikokouksen antaman *Kaikilla on oikeus kotiseutuun* -julkilausuman henki ja sisältö toteutuvat uudistuksen edetessä mahdollisimman hyvin.

Toimintavuoden aikana kootaan jäsenkentän hyviä toimintamalleja liittyen toiminnan päälinjoihin ja viestinnässä korostetaan jatkossa entistä enemmän kentän ja jäsenten työtä, kuntajäseniä unohtamatta. Vuoden aikana myös edistetään Kotiseudulle-keräystä ja Kotiseutusätiön perustamista sekä vahvistetaan liiton vaikuttamisviestintää. Seurantalojen korjausavustusten jakamiseen ja neuvontaan liittyvässä työssä jatketaan Seurantaloasiain neuvottelukunnan päättämien kehittämistavoitteiden toteutusta. Liitossa seurataan aktiivisesti maankäyttö- ja rakennuslain uudistamistyötä.

Liiton juhlavuoden ja Valtakunnallisten kotiseutupäivien ohella keskeisiä hankkeita vuonna 2019 ovat Mestarit ja kisällit, joka on liiton juhlavuoden suurhanke sekä Kaikilla on oikeus kotiseutuun, Euroopan kulttuuriympäristöpäivät, paikallismuseoohitajan koulutuskierrös ja Yhdistykset ja kunnat kulttuurikumppaneina. Kaikki hankkeet on esitelty luvussa 7.

2. SUOMEN KOTISEUTULIITON 70-VUOTISJUHLAVUOSI 2019

Suomen Kotiseutuliitto perustettiin Tammelassa ensimmäisillä Valtakunnallisilla kotiseutupäivillä 26.5.1949. Vuonna 2019 liitto siis täyttää 70 vuotta. Vireä 70-vuotias Kotiseutuliitto on yli 120-vuotiaan kotiseutuliikkeen keskusjärjestö ja maamme suurin kulttuurialan kansalaisjärjestö.

Liitto ja sen toiminta on alusta saakka ollut keskeinen osa suomalaisen kansalaisyhteiskunnan syntyä ja kehitystä. Kokonaisvaltainen kotiseututyö on huomionnut ja huomioi luonnon, maiseman, kulttuuriympäristöt, aineellisen ja aineettoman kulttuuriperinnön, yhteisöllisyyden, paikallisen identiteetin tukemisen, osallisuuden ja vaikuttamisen sekä yhteisen asuin ympäristön, oman kotiseudun viihtyisyyden ja hyvinvoinnin vaalimisen.

Liiton juhluvuoden kärkihankkeet ja toiminnot:

- Mestarit ja kisällit -hanke Suomen Kulttuurirahaston rahoittamana (ks. alla ja luku 7.5)
- Seminaari Kotiseutuliiton perustamispaikassa Tammelassa Lounais-Hämeen Pirtillä perustamispäivän tienoilla
- Valtakunnalliset kotiseutupäivät Tuusulassa 8.-11.8.2019
- Kotiseutu 2019 – juhluvuoden vuosikirja
- Kotiseudulle-keräys, tavoitteena Kotiseutusäätiön perustaminen

Keskeiset teemasisällöt, jotka ovat myös juhluvuoden viestinnän ja eri hankkeiden ytimessä:

- Ihmiset tarvitsevat kokemuksia kuulumisesta johonkin rakentaakseen itselleen kokonaisen ja täyden elämän.
- Identiteetillä ja osallisuudella on yhteyksiä toisiinsa sekä kuulumisen kokemukseen.
- Toimiva, nykyaikainen kotiseututyö voi identiteettiä ja osallisuutta vahvistaessaan tukea ihmistä kokonaisen elämän rakentamisessa.

Viime aikoina on käyty runsaasti keskustelua eri foorumeilla kansalaisyhteiskunnan tilasta ja kehityksestä. Sitä on käsitelty osallisuuden, vaikuttamisen ja demokratian kannalta. Suomen Kotiseutuliitto haluaa pohtia kotiseutuliikkeen merkitystä osana kansalaisyhteiskuntaa ja sen kehitystä vuosikymmenten aikana niin **seminaarein kuin vuosikirjan artikkeleissa**. Miten muuttuva kotiseutu, muuttoliikkeet ja kansalaisyhteiskunnan kehitys vaikuttavat kotiseututyöhön? Miten uudistuva kotiseututyö puolestaan voi toimia kansalaisvaikuttamisen alustana ja vaikuttaa osallisuuteen sekä kansalaisten tasavertaisiin vaikuttamismahdollisuuksiin? Kotiseutuliiton jäsenkentässä toimii tällä hetkellä kotiseutu- ja kaupunginosayhdistysten kautta yli 150 000 aktiivista suomalaista. Tapahtumien, yhteistyön ja osallistamisen kautta mukana on huomattavasti suurempi osa.

Kutsumme kirjoittajia käsittelemään aihetta artikkeleiden muodossa ja lopputuloksena syntyy juhla julkaisu, joka liitetään jo yli 100 vuotta ilmestyneeseen Kotiseutu-julkaisusarjaan. Järjestämme myös kaksi seminaaria, joista toinen on toukokuussa 2019 Tammelassa käsitellen kotiseututyötä osana kansalaisyhteiskuntaa ja toinen elokuussa 2019 Tuusulassa keskittyen kulttuuriin eri näkökulmista.

Historiatietoisuuden lisäksi liiton **katse on voimakkaasti tulevaisuudessa**. Luomme skenaarioita siitä, mikä on kotiseututyön tulevaisuus ja miten paikallinen kulttuuriperintö pysyy elävänä jatkossakin. Huomioimme erityisesti lapset ja nuoret.

Juhlavuoden **Mestarit ja kisällit** -hankkeessa lapset ja nuoret kohtaavat senioreiden kanssa toiminnallisella tavalla – yhteisen tekemisen kautta tutustutaan moninaiseen suomalaiseen kulttuuriin, omaan kotiseutuun ja paikallisiin kulttuurikohteisiin. Hankkeeseen osallistuneet lapset ja nuoret tunnistavat oman yhteisönsä ja ottavat oman paikkansa yhteisön jäseninä. He tunnistavat kulttuurin ja perinteen piirteitä, omia juuriaan ja arvostavat niitä. Kotiseudusta on tullut voimavara. Suurhanke on sukupolviteko, tulevaisuusteko ja kulttuuriteko, ja sitä on esitelty lisää **luvussa 7.5**.

3. JÄSENISTÖ

Suomen Kotiseutuliiton jäsenmäärä on kasvanut runsaasti viime vuosien aikana. Toimintavuoden aikana jatketaan jäsenhankinta-kampanjoita. Tavoitteena on, että jäsenmäärä jatkaa kasvuaan.

www.kotiseutuliitto.fi/jasenet

3.1 Kunniajäsenet

Liitolla on toimintavuoden alkaessa 7 kunniajäsentä: kasvatustieteen tohtori h.c. Eeva Ahtisaari, professori Pekka Laaksonen, professori Aarne Laurila, ministeri Jaakko Numminen, professori Veijo Saloheimo, filosofian tohtori h.c. Markku Tanner ja akateemikko Päiviö Tommila.

3.2 Yhteisöjäsenet

Kotiseutuliitolla on toimintavuoden 2019 alkaessa 860 yhteisöjäsentä. Jäsenkunnan kivijalan muodostavat paikallisyhdistykset, kuten kotiseutu-, kaupunginosa- ja kyläyhdistykset, museoyhdistykset sekä kulttuuriseurat ja -säätiöt. Myös 100 kuntaa muodostavat merkittävän jäsenkokonaisuuden. Lisäksi liiton jäseninä on 13 valtakunnallista järjestöä, 15 alueellista järjestöä sekä kaikki 18 maakuntien liitto ja Suomen Kuntaliitto.

3.3 Kannattajajäsenet eli Kotiseutuklubi

Liitolla on toimintavuoden alkaessa 220 kannattajajäsentä, jotka muodostavat Kotiseutuklubin jäsenistön. Tavoitteena on, että Kotiseutuklubiin liittyy toimintavuoden aikana 20 uutta henkilöä.

Klubin jäsenille järjestetään vuositapaaminen Valtakunnallisilla kotiseutupäivillä, vuonna 2019 Tuusulassa. Lisäksi klubilaiset saavat kaiken liiton julkaiseman jäsenmateriaalin kotiin kannettuna, sekä alennuksia niin liiton kuin Suomalaisen kirjallisuuden seuran julkaisuista. Vuoden 2019 aikana klubijäsenet kutsutaan myös moniin liiton 70-vuostisjuhlavuoden tilaisuuksiin. Suunnitteilla on kaikkiaan kolme klubitilaisuutta: keväällä Kotiseutuliiton toimistolla, vuositapaaminen kotiseutupäivillä ja viimeinen tilaisuus syyskauden lopulla. Eduista ja tapahtumista kerrotaan klubikirjeissä.

4. HALLINTO

Liiton luottamushenkilöhallinto on kolmiportainen. Korkeinta päätösvaltaa käyttää vuosikokous, johon jäsenyhdistykset nimeävät äänivaltaiset edustajansa. Päätöksenteon avoimuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Vuodesta 2015 vuosikokouksen, valtuuston ja hallituksen esityslistat ja pöytäkirjat sekä jaostojen ja työryhmien muistiot on julkaistu myös verkossa.

4.1 Vuosikokous

Suomen Kotiseutuliiton sääntömääräinen vuosikokous pidetään 9.8.2019 Tuusulassa Valtakunnallisten kotiseutupäivien yhteydessä. Vuosikokous valitsee Kotiseutuliitolle valtuuston, joka päättää liiton toiminnan strategisesta suunnittelusta ja seurannasta.

4.2 Valtuuston jäsenten vaali ja valmisteluvaliokunta

Valtuuston vaalivaliokunta koostuu perinteiseen tapaan valtuustopaikan viimeisimpinä jättäneistä maakuntien edustajista. Vuodelle 2019 valtuuston vaalin valmisteluvaliokuntaan nimettiin Elisa Göös, Martti K. Lehto, Veijo Lehto ja Heli-Maija Voutilainen. Puheenjohtajaksi nimettiin Veijo Lehto. Keväällä 2019 järjestetään valtuuston ehdokasasettelua varten maakunnalliset kokoukset niissä maakunnissa, joissa on erovuoroisia valtuutettuja. Valmisteluvaliokunta tekee vuosikokoukselle esityksen valtuuston kokoonpanosta maakunnallisten kokousten esitysten pohjalta.

4.3 Valtuusto

Valtuuston kevätkokous pidetään toukokuussa 2019 Kokkolassa ja syyskokous marras-joulukuussa 2019 Helsingissä. Valtuustossa on 30 edustajaa sekä puheenjohtaja. Valtuutetut edustavat liittoa omissa maakunnissaan. Viisi valtuutetuista on asiantuntijajäseniä, jotka edustavat liiton toiminnan kannalta keskeisiä aloja. Tällä hetkellä asiantuntijajäsenten edustamat alat ovat kulttuurien tutkimus, kotiseutuarkistot ja arkistoala sekä kaupunkikehitys, lisäksi maakuntien liitoilla ja Kuntaliitolla on asiantuntijaedustus valtuustossa.

4.4 Hallituksen vaalivaliokunta

Valtuusto valitsee kevätkokouksessaan keskuudestaan hallituksen vaalivaliokunnan, joka tekee esityksensä vuoden 2020 hallituksen kokoonpanosta valtuuston syyskokoukseen.

4.5 Hallitus

Valtuusto valitsee liiton hallituksen puheenjohtajan ja jäsenet erovuoroisten tilalle. Esityksen vuoden 2019 hallituksen kokoonpanosta tekee valtuuston vuoden 2018 kevätkokouksen asettama valintatoimikunta joulukuussa 2018. Hallitus vastaa liiton toiminnan operatiivisesta suunnittelusta, taloudesta ja seurannasta. Hallitus kokoontuu vuoden aikana 7-9 kertaa. Hallitus voi kokoontua myös sähköisesti. Valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat osallistuvat työskentelyyn puhevaltaisina.

4.6 Jaostot, työryhmät ja neuvottelukunnat

Hallitus asettaa avukseen jaostoja, työryhmiä ja neuvottelukuntia, joiden tehtävänä on valmistella ja tehdä aloitteita liiton toiminnan kehittämiseksi. Samalla ne toimivat liiton ja ympäröivän yhteiskunnan ja eri toimijoiden välisenä yhdyssiteenä.

Kaudelle 2017-2018 hallitus nimesi vuosikokouksen valitsemien toiminnan päälinjojen mukaiset jaostot. Jaostojen, työryhmien ja neuvottelukuntien puheenjohtajana toimii aina joko hallituksen jäsen tai joku liiton puheenjohtajistosta ja sihteerinä liiton toimihenkilö. Jaostojen toimintatavoissa otetaan käyttöön osin verkkotyöskentely.

Samat päälinjat ohjaavat liiton työtä myös vuonna 2019, mutta kaudelle 2019-2020 hallitus nimittää uudet jaostot ja työryhmät tammikuussa 2019.

Neuvottelukunnat

Seurantaloasiain neuvottelukunta ja sen alainen työvaliokunta (kausi 2019-2022)

Neuvottelukuntaan kuuluu seurantaloja ylläpitävien yhdistysten keskusjärjestöjen sekä opetus- ja kulttuuriministeriön, ympäristöministeriön, Suomen Kuntaliiton ja Museoviraston edustajat. Neuvottelukunnan puheenjohtajan asettaa opetus- ja kulttuuriministeriö. Neuvottelukunta tekee Kotiseutuliiton hallitukselle esityksen vuosittaisesta seurantaloiden korjausavustusten jakamisesta. Neuvottelukunnan työvaliokunnan puheenjohtajana toimii Kotiseutuliiton toiminnanjohtaja. Ks. luku 6.1.

4.7 Kotiseutusäätiö ja Kotiseudulle-keräys

Kotiseutuliiton käynnistämää työtä Kotiseutusäätiön perustamiseksi jatketaan. Valtakunnallisesti toimivan säätiön missio on suomalaisen identiteetin ja paikallisen kotiseututyön tukeminen. Hallituksen nimeämä työryhmä suunnittelee varainhankintaa ja valmistautuu säätiön perustamiseen. Vuonna 2015 aloitettu Kotiseudulle-keräys säätiön perustamispääoman kokoamiseksi jatkuu, kunnes tavoite on saavutettu. Tällöin Kotiseutuliitto perustaa itsenäisen Kotiseutusäätiön, jolla on oma hallinto, minkä jälkeen Kotiseudulle-keräystä jatketaan edelleen säätiön pääoman kartuttamiseksi. Säätiön ensimmäisten apurahojen jakaminen toteutetaan mikäli mahdollista säätiön ensimmäisen toimintavuoden aikana.

www.kotiseudulle.fi

5. JÄRJESTÖTOIMINTA

5.1 Lausunnot ja edunvalvonta

Liitto toimii asiantuntijana ja jäsenistönsä edunvalvojana kotiseututyöhön, paikallisuuteen ja kulttuuriperintöön liittyvissä kysymyksissä. Liitto tekee omaehtoisesti tai yhteistyössä muiden kansalaisjärjestöjen kanssa julkiselle vallalle aloitteita omaa alaansa koskevissa, toimenpiteitä vaativissa kysymyksissä.

Liitto osallistuu kannanotoillaan yhteiskunnan kehityksen suunnasta käytävään keskusteluun. Toimintavuoden aikana seurataan edelleen mm. maakuntauudistusta ja kuntarakennekehitystä ja

sitä, miten ne vaikuttavat jäsenyhdistysten toimintaympäristöön. Liiton näkökulmia kuntaliitosten kulttuurisista vaikutuksista ja maakuntauudistuksesta välitetään kunta- ja järjestökenttään.

Liitto antaa siltä pyydetty lausunnot ja pyrkii siihen, että se kutsutaan jo eri valmisteluelinten jäseneksi sen intressialueilta. Liitto toimii lausunnonantajana Valtioneuvoston kanslialle kotiseutuneuvoksen arvonimeä varten. Liitto antaa lausuntoja ja kommentoi kotiseututyön sektorilla tapahtuvaa kehitystä omilla viestintäkanavillaan ja muussa mediassa.

Suomen Kotiseutuliitolla on toimivat yhteydet liiton toimialaan kuuluviin ministeriöihin ja keskusvirastoihin sekä valtakunnallisiin järjestöihin. Liitto informoi tarpeen mukaan eduskuntaa toiminta-alueensa asioista.

5.2 Koulutustoiminta

Maakunnalliset tilaisuudet (ks. luku 5.6) ovat vuosittainen kohtaamistilaisuus liiton jäsenille, toimihenkilöille ja luottamushenkilöille. Tilaisuuksiin kutsutaan vuosittain eri alojen erityisasiantuntijoita opastamaan jäsenistöä kotiseututyön ajankohtaisiin teemoihin liittyvissä kysymyksissä.

Paikallismuseotoimijoille toteutetaan koulutuksia useamman maakunnan alueella yhteistyössä maakuntamuseoiden kanssa, ks. luku 7.3.

5.3 Jäsenedut ja -palvelut

Kotiseutuliiton työn ja toiminnan päämääränä on jäsenistön palveleminen ja jäsenkentän toimintavalmiuksien parantaminen. Myös erillisiä jäsenetuja ja -palveluita kehitetään kuitenkin jatkuvasti. Jäsenedut ja jäsenpalvelut on koottu verkkoon: www.kotiseutuliitto.fi/jasenille.

Toimintavuonna panostetaan jäsenetujen käyttöönoton helpottamiseen ja tunnettuuden lisäämiseen. Kotiseutuliiton uusi jäsenetu on vuonna 2016 lanseerattu verkkosivupalvelu, jossa jäsenet saavat omat, graafiselta ilmeeltään modernit ja mobiiliyhteensopivat verkkosivut. Sivustopohjan käyttöönotto on jäsenille ilmainen. Käyttöönoton jälkeen vuosimaksu on 90 e + alv / vuosi. Lisätiedot: www.kotiseudut.fi.

Jäsenedut

- Jäsenmateriaali, vuosikirja ja Kotiseutuposti-lehti
- Hilja- uutiskirje ja sähköinen Kotiseutuposti sähköpostitse
- Tuotteet ja julkaisut jäsenhintaan
- Jälleenmyyntioikeus liiton myyntituotteisiin
- eMuseo-mobiiliopastesovellus kotiseutu- ja muille paikallismuseoille, www.emuseo.fi
- Verkkosivut yhdistyksille ja henkilöjäsenille www.kotiseudut.fi-palvelussa
- 20 % ale jäsenrekisteristä (alle 100 jäsenen yhteisöille ilmainen), sis. mm. verkkolaskutus
- Etuja uuden yhdistyksen perustamiseen (mallisäännöt, ilmainen rekisteröinti)
- Mahdollisuus käyttää Kotiseutuliiton toimistoa kokouksiin maksutta
- Kutsut liiton tilaisuuksiin, koulutuksiin, seminaareihin ja kotiseutupäiville
- Yhteistyöpalaverit ja alueellinen yhteistyö
- Huomionosoitukset jäsenyhdistysten jäsenille (ansiomerkit, ansiomitalit)
- Oikeus rekisteröidä yhdistyksen seurantalot www.seurantalot.fi-palveluun.

Jäsenpalvelut

Jäsenpalveluita ovat mm. edunvalvonta, yhdistystoiminnan neuvonta, koulutustoiminta, seurantalojen korjausneuvonta, tiedotuspalvelut, tietopalvelut sekä neuvonta ja opastus järjestötoimintaan. Jäsenet vaikuttavat liiton ja koko kotiseutuliikkeen tulevaisuuden suuntaan mm. vuosikokouksessa ja maakunnallisissa kokouksissa.

5.4 Kotiseutuliiton strategian toimeenpano ja seuranta

Kotiseutuliiton strategian toteutus painottuu toimintavuonna jäsenten toiminnan tukemiseen ja esille tuomiseen, Kotiseudulle-keräyksen edistämiseen, Kotiseutusäitiön perustamiseen sekä liiton viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittämiseen. Liitto laatii uuden viestintästrategian. Kotiseutuliiton hallitus arvioi Rakkaudesta kotiseutuun -strategian toteutumista painopistealueittain. Sen mukaan hallitus suuntaa uusia toimenpiteitä strategian tavoitteiden toteutumiseksi. Strategiaa toteutetaan myös päälinjoihin liittyvissä jaostoissa ja sitä päivitetään tarvittaessa vuoden 2019 aikana.

5.5 Valtakunnalliset kotiseutupäivät

71. Valtakunnalliset kotiseutupäivät järjestetään Tuusulassa 8.-11.8.2019 teemalla *Kulttuuri liikuttaa*. Päivien pääjärjestäjänä toimii Suomen Kotiseutuliitto yhteistyössä Tuusulan kunnan ja Tuusula-Seuran kanssa. Kotiseutupäivät ovat myös tärkeä osa Kotiseutuliiton 70-vuotisjuhlavuotta.

Vuoden 2020 järjestyksessään 72. Valtakunnalliset kotiseutupäivät juhlitaan puolestaan Kokkolassa. Samana vuonna Kokkolan kaupunki täyttää 400 vuotta, ja päiviin liittyvää suunnittelutyötä tehdään aktiivisesti jo toimintavuonna 2019.

Myös vuosien 2021 ja 2022 kotiseutupäivien suunnittelua jatketaan.

5.6 Maakunnallinen kotiseututoiminta

Hyvät edellytykset maakunnalliseen toimintaan on vuosikaudet tarjonnut maakuntien liittojen kuulumisen Kotiseutuliiton jäsenkuntaan. Kotiseutuliitto on edelleen kehittänyt maakuntien liittojen kanssa liiton jäsenyhdistysten ja kuntajäsenten välistä yhteistyötä mm. valtuustonsa vaalin valmistelemiseksi alueittain. Myös koulutustoiminnassa on alueellisuus pyritty ottamaan huomioon.

Kaikkien maakuntien liittojen kulttuurivastaavat kutsutaan yhteiseen vuosittaiseen tapaamiseen alkuvuodesta. Viime vuosina on pyritty järjestämään myös toinen yhteinen keskustelutilaisuus maakuntien liittojen ja opetus- ja kulttuuriministeriön edustajien kanssa.

Kotiseutuliitto järjestää keväisin 10–12 maakunnallista kokousta yhteistyössä maakuntien liittojen kanssa. Maakunnallisiin kokouksiin kutsutaan kaikki kyseisen maakunnan jäsenyhteisöt sekä alueen luottamushenkilöt keskustelemaan ajankohtaisista asioista ja valitsemaan maakunnan ehdokas liiton valtuustoon. Tilaisuuksien yhteydessä on myös kotiseututyön ajankohtaisiin osaluoksiin liittyviä koulutuksellisia puheenvuoroja.

Maakuntien liittojen lisäksi liiton jäsenistöön kuuluu myös kotiseututyön aluejärjestöjä ja muita alueellisesti toimivia yhteisöjä, joiden työtä pyritään tukemaan maakuntatasolla.

5.7 Paikallistoiminta

Kotiseututyön painopiste on paikallistasolla, jossa liiton jäsenyhdistykset ja jäsenkunnat omine verkostoineen toimivat. Kuntaliitokset, aluehallintouudistus ja toimintaympäristön muutokset ovat lisänneet paikallisten identiteettien esiintuomista ja vahvistamistarvetta, mikä on tarjonnut liiton jäsenkunnalle tehtävää.

Liiton henkilökunta ja luottamushenkilöt hoitavat aktiivisesti yhteyksiä jäsenyhteisöihin. Liiton toimisto vastaanottaa jäsenyhteisöiltä ja eri kotiseututyötä tekeviltä laitoksilta kotiseutujulkaisuja. Useat jäsenyhteisöt lähettävät myös omat tiedotuslehtensä liiton toimistoon.

Suomen Kotiseutuliitto korostaa jatkossakin kotiseututyön merkitystä paikallisidentiteettien ja yhteisöllisyyden ylläpitäjänä.

- Lisätään yhteistyötä laajalla alueella toimivien yhdistysten, seudullisten yhteenliittymien ja kaupunginosayhdistysten liittojen kanssa tavoitteena hyvien toimintojen innovointi ja työmallien välittäminen kentälle.
- Tuetaan uusien yhdistysten perustamista mm. neuvomalla ja tarjoamalla mallisäännöt yhdistysten käyttöön.
- Edistetään monipaikkaisten asujien, maassamuuttajien ja maahanmuuttajien mahdollisuutta osallistua kotiseudun kehittämiseen ja kotiseututoimintaan.
- Kannustetaan ja tuetaan paikallisyhdistyksiä ottamaan kantaa ja vaikuttamaan kotiseudun kehittämiseen ja mm. kotiseutukasvatukseen alueensa kouluissa.
- Kehitetään edelleen toimintamallia, miten valtuutetut toimivat alueellaan tiedottaen Kotiseutuliiton ajankohtaisista asioista sekä vahvistaen jäsenten ja keskusjärjestön välistä yhteenkuuluvuutta

5.8 Tunnustuksenosoitukset

Kotiseututyön *ansiomitali* on liiton myöntämistä tunnustuksenosoituksista korkein. Valtakunnallisilla kotiseutupäivillä jaettavat mitalit myöntää Kotiseutuliiton hallitus jäsenyhteisöjen esityksestä.

Liitto jatkaa *ansiomerkkien* välittämistä jäsenyhteisöille. Hopeisista ja kultaisista ansiomerkeistä päättää Kotiseutuliiton hallitus, pronssisesta päättää jäsenyhteisön oma hallitus.

Jäsenyhteisöt voivat tilata liiton *standaaria eli pienoislippua* jäsentensä palkitsemiseksi tai huomionosoitukseksi kotiseututyössä ansioituneille oman harkintansa mukaan. Lisäksi jäsenyhteisöt voivat tilata hopeisesta ansiomerkestä mukailtua hopeista *kaulariipusta* lahjaksi. Liitolla on myös hopeoitu *rintamerkki*.

Lisäksi liitto saattaa juhlistaa 70-vuotisjuhlavuottaan erilaisin tunnustuksin.

5.9 Palkitsemiset

Vuonna 2019 valitaan saatujen ehdotusten pohjalta Vuoden kotiseutuyhdistys ja Vuoden kaupunginosa. Lisäksi hallitus nimeää Vuoden kotiseututeon.

- Vuoden kotiseutuyhdistyksen valinnalla tuetaan innovatiivista ja uudistuvaa kotiseututyötä. Palkittavan tahon tulee olla Kotiseutuliiton jäsenyhdistys.

- Vuoden kaupunginosan valinnalla halutaan korostaa kaupunginosien ja taajamien aktiivisuuden ja kansalaistoiminnan merkitystä yhteisöllisyyden, viihtyvyyden ja henkisen turvallisuuden rakentajina.
 - Vuoden kaupunginosa ja Vuoden kotiseutuyhdistys julkistetaan Kotiseutuliiton vuosikokouksessa Valtakunnallisilla kotiseutupäivillä elokuussa.
- Vuoden kotiseututeon valinnalla halutaan kiinnittää huomiota kotiseututyön yhteiskunnalliseen merkittävyyteen ja/tai uusien toiminta-ajatusten ja hyvien ideoiden esille tuomiseen myös liiton oman toimintapiirin ulkopuolelta. Voittaja julkistetaan loppuvuodesta.

Vuonna 2019 on puolestaan väli vuosi Seurantaloasiain neuvottelukunnan jakamalla Hyvän korjauksen palkinnolla ja Vuoden kotiseututeos -kilpailulla. Vuoden kotiseututeos -kilpailua kehitetään toimintavuoden aikana.

5.10 Yhteistyö ja jäsenyydet eri yhteisöissä

Suomen Kotiseutuliitolla on toimivat yhteydet valtiovaltaan, eri ministeriöihin ja keskusvirastoihin sekä valtakunnallisiin järjestöihin. Liiton yhteistyö opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa on toteutunut erityisesti seurantalojen korjaushankkeissa, kotiseutumuseohankkeissa ja yleisessä toiminnan kehitystyössä. Yhteistoiminta ympäristöministeriön kanssa on ollut tiivistä erityisesti Euroopan kulttuuriympäristöpäivien yhteydessä. Lisäksi liitto tekee monissa hankkeissa yhteistyötä mm. Museoviraston ja Opetushallituksen kanssa.

Liiton edustajat organisaatioissa ja työryhmissä, joissa liitto on jäsenenä tai joihin on kutsuttu liiton edustaja:

- Elävän perinnön luontorinki (Unescon aineeton kulttuuriperintö), Museovirasto
- Euroopan kulttuuriympäristöpäivien työryhmä, ympäristöministeriö
- Europa Nostra
- Europa Nostra Finland ry
- European Heritage Days, Council of Europe ja ympäristöministeriö
- Folklandia kansantanssi- ja musiikkiristeily
- Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANE, Valtioneuvosto
- Kulttuuriperintöalan neuvottelukunta, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Käsi- ja Taideteollisuusliitto Taito ry
- Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen sidosryhmäfoorumi, ympäristöministeriö
- Muinaisjäännösten hoidon rinki, Museovirasto
- Pohjola-Norden
- Seurantaloasiain neuvottelukunta, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Suomen Kansallispuukujen Ystävät ry
- Suomen Kylät ry
- Tammenlehvän perinneliitto
- Turun kansainvälisten Kirjamessejen päätoimikunta
- Uudenmaan Ely-keskuksen kulttuuriympäristöryhmä
- Valtakunnalliset kotiseutupäivät: päätoimikunta ja järjestelytoimikunta
- Viheralan neuvottelukunta VihNe
- Yksityisarkistojen neuvottelukunta, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen -ryhmä, maa- ja metsätalousministeriö

5.11 Kansainväliset yhteydet

Suomen Kotiseutuliitto – The Finnish Local Heritage Federation – on myös kansainvälisesti aktiivinen toimija etenkin Euroopan neuvoston ja Euroopan komission suuntaan.

Kotiseutuliiton järjestöpäällikkö Liisa Lohtander on Suomen edustaja Euroopan neuvoston ja Euroopan komission European Heritage Days (EHD) -ohjelmassa ja valittu ohjelman puheenjohtajaksi kaksivuotiskaudelle 19.10.2017 alkaen. EHD on Euroopan neuvoston laajin ja pitkäikäisin kulttuuriohjelma. Siihen liittyen järjestöpäällikkö pitää pitkin vuotta tiiviisti yhteyttä muiden maiden edustajiin sekä osallistuu kansainvälisiin koulutuksiin ja kokouksiin. Suomen EHD eli Euroopan Kulttuuriympäristöpäivät on esitelty luvussa 7.1.

Kotiseutuliitto on jäsenenä Europa Nostra -järjestössä, joka tekee läheistä yhteistyötä Euroopan unionin, Euroopan neuvoston ja Unescon kanssa. Europa Nostra myös mm. jakaa oman kulttuuriperintöpalkinto-ohjelmansa yhteydessä EU:n kulttuuriperintöpalkinnot. Kotiseutuliiton viestintäpäällikkö Anna-Maija Halme on valittu Europa Nostran valtuustoon.

Lisäksi Kotiseutuliitolla on yhteistyötä mm. Ruotsin, Norjan ja Saksan kulttuuriperintöjärjestöjen kanssa. Kotiseutuliitto on mukana myös Unescon aineettoman kulttuuriperinnön työryhmissä Suomessa.

6. SEURANTALOTOIMINTA

Kotiseutuliitto hoitaa opetus- ja kulttuuriministeriön delegeoimaa tehtävää jakaa valtionavustuksia, jotka kohdennetaan seurantaloiden korjauksiin. Kotiseutuliitto saa vuosittain opetus- ja kulttuuriministeriön erillisrahoituksen seurantaloiden korjausavustusten jakamiseen ja siihen liittyvään neuvontatyöhön. Seurantaloiden korjausavustuksia on jaettu viime vuosina noin 1,7 miljoonaa euroa vuosittain. Kotiseutuliiton työn painopiste on korjausavustusten jako- ja selvitysprosessissa, korjausneuvonnassa sekä avustuksiin sekä korjaamiseen liittyvässä viestinnässä.

Toimintavuonna jatketaan Seurantalot.fi-sivuston aktiivista ylläpitoa ja uudistetaan korjausneuvontamateriaalia tarpeen mukaan. Lisäksi tehdään neuvontakäyntejä yksittäisillä taloilla sekä kehitetään yhteistyötä muiden seurantalotoimijoiden kanssa. Vuonna 2019 ei jaeta Hyvän korjauksen palkintoa, vaan seuraavan kerran kilpailu avataan hyvälle korjauksille vuonna 2020. Seurantaloiden laajan ja merkittävän kuva-arkiston digitointia ja piirustusarkiston luettelointia jatketaan.

Valtakunnallista seurantalopäivää vietetään vuosittain syyskuun toisena viikonloppuna samaan aikaan Euroopan kulttuuriympäristöpäivien kanssa. Seurantalotoimijoita kannustetaan osallistumaan päivään ja tekemään tunnetuksi talojen elävää kulttuuriperintöä. Seurantaloasiain neuvottelukunta on myös tehnyt kulttuuriympäristösitoumuksen osana kulttuuriympäristöstrategian toteuttamista omalta osaltaan.

Seurantaloasioiden neuvottelukunnalla alkaa uusi toimintakausi vuonna 2019. Samoin asetetaan uusi neuvottelukunnan alainen työvaliokunta. Neuvottelukunta kokoontuu kaksi kertaa ja työvaliokunta noin 4 kertaa vuoden aikana. Neuvottelukunnalle ja seurantaloiden korjausavustusten jakamiselle sekä neuvonnalle laaditaan oma toimintasuunnitelma.

7. HANKKEET JA PROJEKTIT

7.1 Euroopan kulttuuriympäristöpäivät

Euroopan kulttuuriympäristöpäivät on jokasyksyinen tapahtuma, joka aktivoi ihmisiä toimimaan oman kulttuuriympäristönsä ja -perintönsä omaleimaisuuden puolesta ympäri koko Euroopan. Suomessa tapahtumat keskittyvät vuosittain syyskuun toiseen viikonloppuun.

Vuonna 2019 päiviä juhlitaan otsikolla *Viihteen ja taiteen tiloissa*. Teema nostaa esille paikat ja tilat, jotka ovat tarjonneet mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen sekä monenlaiseen viihtymiseen. Teemavuoden aikana juhlitaan esimerkiksi perinteikkäissä elokuvateattereissa, seurantaloilla, museoissa ja ravintoloissa, sekä monissa muissa yhteisissä ympäristöissä. Tapahtumanjärjestäjät voivat lähestyä teemaa omista lähtökohdistaan nostaen esiin kulttuuriperinnön ja -ympäristön eri osa-alueita. Kotiseutuliitto haastaa kaikki jäsenensä järjestämään tapahtuman omalla alueellaan syyskuussa 2019. Tapahtuma voi olla kiertokävely, näyttely, talkoot tai muu tapa, jolla yhdistyksen ja koko yhteisön lähiympäristö ja/tai alueelle ominainen kulttuuriperintö tuodaan esille.

Euroopan kulttuuriympäristöpäiviä koordinoidaan Kotiseutuliitossa. Kotiseutuliitolla on kaksi edustajaa päivien työryhmässä. Liitto tekee vuosittain ympäristöministeriön kanssa erillisen sopimuksen, jonka mukaisesti päivien järjestely-, tiedotus- ja raportointivastuu on Kotiseutuliitolla, ja johon se saa rahoituksen ympäristöministeriöltä.

Euroopan kulttuuriympäristöpäivien kansainvälisestä osiosta ks. luku 5.11.

Hankkeen materiaali on osoitteessa www.kulttuuriymparistopaivat.fi.

7.2 Turun Kansainväliset Kirjamessut

Turun Kansainväliset Kirjamessut järjestetään vuosittain lokakuun alussa. Suomen Kotiseutuliitto oli mukana perustamassa messuja 1980-luvun lopulla, ja messut pidettiin ensimmäisen kerran syksyllä 1990. Kotiseutuliitto on edelleen mukana kirjamessujen päätoimikunnassa ja suunnittelee ja ehdottaa messuille ohjelmaa joka vuosi, myös tänä toimintavuonna.

7.3 Paikallismuseoohoitajan koulutus

Kotiseutuliitto käynnisti loppuvuonna 2018 paikallismuseotoimijoille maakunnallisen koulutuskierroksen kautta maan. Tavoitteena on, että koulutuksen jälkeen vähintään 200 paikallismuseotoimijaa hallitsee paikallismuseonhoidon perusteet. Koulutus vahvistaa ja jakaa olemassa olevaa osaamista ja onnistumisia, innostaa jatkamaan omaa vapaaehtoistyötä ja auttaa löytämään oman museon ja sen kokoelman identiteetin. Hankkeen päärahoittaja on opetus- ja kulttuuriministeriö.

7.4 Mestarit ja kisällit

Lapset ja nuoret kohtaavat senioreiden kanssa toiminnallisessa Mestarit ja Kisällit -hankkeessa, jossa yhteisen tekemisen kautta tutustutaan moninaiseen suomalaiseen kulttuuriin, omaan kotiseutuun ja paikallisiin kulttuurikohteisiin. Päämääränä on, että hankkeeseen osallistuneet lapset ja nuoret tunnistavat oman yhteisönsä ja ottavat oman paikkansa yhteisön jäsenenä. He

tunnistavat kulttuurin ja perinteen piirteitä, omia juuriaan ja arvostavat niitä. Kotiseudusta on tullut voimavara.

Hankkeen pilottiosuus alkoi syyskuussa 2018 Sodankylässä ja Turussa. Pilottivaiheen kokemusten perusteella toimintamallia konseptoidaan ja hanke laajenee valtakunnalliseksi. Hankkeessa luodaan valmiita malleja, joita voi hyödyntää jatkossa eri puolilla Suomea kotiseututyön ja yhdistysten toiminnan piirissä. Hanke on osa Kotiseutuliiton juhluvuotta, kun Kotiseutuliitto täyttää 70 vuotta v. 2019. Suurhanke on sukupolviteko, tulevaisuusteko ja kulttuuriteko.

Hankkeessa historiaan, juuriin ja paikalliseen kulttuuriperintöön tutustumisesta tehdään kiinnostavaa lisäämällä mukaan toiminnallisuus työpajoissa ja kerhoissa, yhteisöllisyyttä, tutkimista, käsillä tekemistä, pelaamista ja seikkailua. Tavoitteena on myös mestarin ja kisällin roolien vastavuoroisuus: esimerkiksi kun ikäihmiset kertovat lapsille paikallisia tarinoita, lapset puolestaan voivat opettaa senioreille digitekniikkaa, uusien medioiden käyttöä ja pelillisyyttä. Hankkeen rahoittaa Suomen Kulttuurirahasto.

7.5 Yhdistykset ja kunnat kulttuurikumppaneina -hanke

Yhdistykset ja kunnat kulttuurikumppaneina -hankkeessa Kotiseutuliitto kehittää kolmannen sektorin roolia kulttuuripalveluiden suunnittelussa ja tuottamisessa. Hankkeen aikana on etsitty parhaita toimintamalleja ja kehitetty uusia. Hanke alkoi vuonna 2017 ja tulokset julkistettiin vuonna 2018. Vuonna 2019 esitellään kuvattuja malleja eri tilaisuuksissa, jatketaan viestintää ja keskustelua kuntien ja kolmannen sektorin yhteistyöstä kulttuuripalvelujen tuottamisessa sekä kannustetaan yhdistyksiä lisäämään yhteistyötä kulttuuripalveluiden kehittämiseksi. Hankkeen rahoittavat opetus- ja kulttuuriministeriö ja Kotiseutuliitto.

7.6 Kaikilla on oikeus kotiseutuun – kohtaamisia ja vuoropuhelua paikalliskulttuurin äärellä

Miten uudet asukkaat ja uudet suomalaiset toivotetaan tervetulleiksi kotiseuduille ja yhdistyksiin? Mitä uudet asukkaat haluavat tehdä ja missä toimia? Miten kotiseututyö voi edistää luottamusta ja turvallisuutta erilaisten väestöryhmien ja toimijoiden välillä? Hankkeessa vastataan yllä oleviin kysymyksiin mm. toteuttamalla maahanmuuttajien sekä espoolaisten kaupunginosayhdistysten toimijoiden – kotiseudun vapaaehtoistyön tekijöiden – aktiivisia kohtaamisia ja eri tasoisia keskusteluja yhteisen tekemisen, historiaan ja kulttuuriin tutustumisen, kielen harjoittelun, yhteisöllisyyden ja osallisuuden sekä vaikuttamisen käytäntöihin perehtymisen merkeissä. Osallistujat voivat itse vaikuttaa toiminnan sisältöön sen mukaan, mikä kullakin alueella kiinnostaa ja mikä koetaan tarpeelliseksi. Hankkeen tapaamisissa kannustetaan paikalliseen ja rakentavaan vuoropuheluun.

Opetushallituksen rahoittama hanke toteutetaan yhteistyössä Espoon kaupunginosayhdistysten liitto EKYLin, espoolaisten jäsenyhdistysten, Koulutuskuntayhtymä Omnian ja Espoon kaupungin kanssa.

7.7 Europa Nostra Finland -palvelut

Kulttuuriperintöjärjestö Europa Nostran paikallisyhdistys Europa Nostra Finland ry ostaa sihteeripalveluita Suomen Kotiseutuliitolta erillisen sopimuksen mukaisesti. Järjestöllä on oma hallinto ja toimintasuunnitelma. www.europanostra.fi

8. VIESTINTÄ JA JULKAISUT

Vuoden 2019 viestinnän pääpaino on liiton 70-vuotisjuhlavuodessa ja siihen liittyvissä hankkeissa. Liiton 70-vuotisjuhlavuosi, ja siihen liittyvät hankkeet (ks. luku 7), on erinomainen tilaisuus liitolle kohottaa kotiseututoiminnan ja liiton profiilia, ja viestintä keskittyy pitkälti niiden ympärille. Nostamme juhlavuonna esiin kentän ja jäsenten työtä, kuntajäseniä unohtamatta.

Liiton viestintästrategiaa päivitetään muuttuvan maailman tarpeita vastaavaksi ja vaikuttavammaksi. Vaikuttamisviestintää kehitetään edelleen. Viestinnän keinoin pyritään yhä enemmän luomaan ja tuomaan esiin keskustelunaiheita ja vahvistamaan entisestään liiton roolia asiantuntijaorganisaationa.

Kotiseutuliitto suuntaa yhä enemmän voimavaroja sähköiseen viestintään, jonka merkitys kasvaa vuosi vuodelta. Sosiaalista mediaa hyödynnetään etenkin sisältöjen jakamisessa, ja liitto pyrkii innostamaan myös jäsenkuntaa ja luottamushenkilöitä osallistumaan keskusteluihin sosiaalisessa mediassa. Olemme yhdessä paikallisuuden kuuluva ääni! Samalla viestinnässä pyritään kuitenkin huomioimaan edelleen mahdollisimman hyvin ne jäsenet, joilla ei ole käytettävissään kaikkia sähköisiä välineitä. Liitto kuuntelee jäsentensä toiveita viestinnän kehittämiseksi ja jäsenten oman viestinnän tukemiseksi sekä pyytää aktiivisesti palautetta toiminnastaan.

Liiton hankkeille laaditaan tarpeen mukaan omat viestintäsuunnitelmat. Myös sisäistä viestintää kehitetään; esimerkiksi hallituksen ja valtuuston jäsenille tiedotetaan jaostojen ja työryhmien kokousten sisällöistä.

Alla mainittujen liiton viestintävälineiden lisäksi tietoa jaetaan omien ja lähellä toimivien organisaatioiden sähköpostilistoilla. Tiedotusvälineille toimitetaan tiedotteita ja artikkeleita ajankohtaisista aiheista ja tapahtumista. Kotiseutuliiton yleistä tunnettuutta pyritään lisäämään edelleen.

8.1 Kotiseutuposti

Vuoden 2019 aikana julkaistaan neljä numeroa Kotiseutuposti-lehteä. Kotiseutupostin sisällöllistä ja ulkoasullista kehittämistä jatketaan. Lehti ilmestyy sekä painettuna että sähköisenä. Se tarjotaan jäsenetuna jäsenille. Lisäksi lehteä myydään irtonumeroina.

8.2 Hilja-utiskirje

Liiton sähköistä jäsenviestintää ja Hilja-utiskirjettä kehitetään edelleen. Vuoden 2019 aikana uutiskirje lähetetään sähköpostitse jäsenistölle ja luottamushenkilöille sekä muille kirjeen tilaajille noin kerran kuussa.

8.3 Kotiseutublogi

Kotiseutuliitto avasi vuonna 2018 Kotiseutublogin, jonka tekstit kommentoivat toimialan ajankohtaisia asioita sekä nostavat esiin keskustelunaiheita.

Blogi on osoitteessa kotiseutuliitto.fi/blogi.

8.4 Verkkosivut

Kotiseutuliiton uudet verkkosivut avattiin keväällä 2018. Uusi sivusto palvelee jäsenistöä ja muita kohderyhmiä, kuten mediaa ja suurta yleisöä, entistä paremmin. Päämääränä on selkeys ja sujuvuus.

Liiton sivut ovat kattava tietopankki ja arkisto kaikkeen liiton toimintaan. Sivut toimivat myös alustana, jossa julkaistua materiaalia jaetaan eteenpäin uutiskirjeen, sähköisten sähköpostilistojen ja sosiaalisen median kanavien avulla. Sivuilla julkaistaan sekä tietoa liiton toiminnasta ja tapahtumista että uutisartikkeleita ja kolumneja. Sivujen kautta on mahdollista antaa palautetta liiton toiminnasta.

IN ENGLISH | PÅ SVENSKA

TAPAHTUMAT TIETOPANKKI LIITY JÄSENEKSI KAUPPA YHTEYSTIEDOT HAE Sivustolta

Ajankohtaista Toiminta Seurantalot Järjestö Jäsenille Kotiseutublogi Kotiseutuposti

Rakkaudesta kotiseutuun

Liity mukaan Kotiseutuklubiin!
Kotiseutuklubi kutsuu mukaan kaikki kotiseutujen hyvinvoinnista, ilmiöistä, ideoista ja kehittämisestä kiinnostuneet.

Paikallismuseonhoitajan koulutuskierros 2018-2019
Koulutus vahvistaa ja jakaa osaamista ja onnistumisia museoissa sekä innostaa jatkamaan vapaaehtoistyötä.

Seurantalojen korjausneuvonta ja korjausavustukset
Korjausavustusten haku aika alkaa elokuun lopussa ja päättyy 30.9.

8.5 Kotiseutu-vuosikirja

Vuonna 2019 ilmestyy Kotiseudun 105. vuosikerta. Juhlavuoden teoksessa Suomen Kotiseutuliitto pohtii kotiseutuliikkeen merkitystä osana kansalaisyhteiskuntaa ja sen kehitystä vuosikymmenten aikana. Miten muuttuva kotiseutu, muuttoliikkeet ja kansalaisyhteiskunnan kehitys vaikuttavat kotiseututyöhön? Miten uudistuva kotiseututyö puolestaan voi toimia kansalaisvaikuttamisen alustana ja vaikuttaa osallisuuteen sekä kansalaisten tasavertaisiin vaikuttamismahdollisuuksiin? Historiatietoisuuden lisäksi katse on voimakkaasti tulevaisuudessa. Luomme skenaarioita siitä, mikä on kotiseututyön tulevaisuus ja miten paikallinen kulttuuriperintö pysyy elävänä jatkossakin.

Vuosikirjan päätoimittaja on Suomen Kotiseutuliiton toiminnanjohtaja FT Riitta Vanhatalo. Vuoden 2019 kirjalle hallitus on nimennyt toimituskunnan, johon kuuluvat perinteentutkimuksen professori emeritus Seppo Knuutila, Kotiseutuliiton järjestöpäällikkö FM Liisa Lohtander,

historiantutkija FM Pia Puntanen sekä Kotiseutuliiton puheenjohtaja museologian professori Janne Vilkuna. Teoksen kuvatoimittaja on Kotiseutuliiton viestintäpäällikkö YM Anna-Maija Halme.

Vuosikirja julkaistaan sekä painettuna että sähköisenä. Vuosikirja tarjotaan jäsenetuna jäsenille. Kirjaa myydään Kotiseutuliiton toimistossa, eri tilaisuuksissa ja verkkokaupassa.

8.6 Sosiaalinen media

Sosiaalisen median kautta jaetaan tietoa liiton toimintapiiriin kuuluvista asioista ja rakennetaan yhteisöllisyyttä toimijoiden välille.

Facebook

Suomen Kotiseutuliitto on jo usean vuoden ajan toiminut aktiivisesti Facebookissa, missä liitolla on noin 2950 seuraajaa facebook.com/Kotiseutuliitto. Myös Valtakunnallisilla kotiseutupäivillä ja Kotiseudulle-keräyksellä on omat sivunsa. Kotiseutupäivien sivulla on lähes 1000 seuraajaa facebook.com/kotiseutupaivat. Kotiseudulle-keräyksen sivulla on yli 500 seuraajaa facebook.com/kotiseudulle. Lisäksi Suomi 100 -juhlavuodeksi perustettiin Rakkaudesta kotiseutuun -sivu, jolla on yli 300 seuraajaa facebook.com/kotiseuturakkaus.

Twitter

Suomen Kotiseutuliiton Twitter-tili @Kotiseutuliitto jakaa ajankohtaisia uutisia lähes 1900 seuraajalleen. Seurantaloilla ja Euroopan kulttuuriympäristöpäivillä on myös omat tilinsä @Seurantalot ja @HeritageDaysFI, joita hallinnoidaan liiton toimistosta.

Instagram

Vuonna 2015 käyttöön otettua kuviin keskittyvää sosiaalisen median palvelun käyttöä aktivoidaan. Tili on osoitteessa instagram.com/kotiseutuliitto, seuraajia on noin 1000.

Flickr

Kuvienjakopalvelu tapahtumien ja hankkeiden kuvamateriaalille flickr.com/photos/kotiseutuliitto

YouTube

Vuonna 2019 lisätään YouTube-videopalvelun käyttöä. Kotiseutuliiton kanava on osoitteessa www.youtube.com/channel/UC8mufVK_4Fs7glXe3W09HEQ.

9. TALOUS

Liiton talous perustuu **tuloihin**, jotka muodostuvat seuraavasti:

- valtionapu (36,5 %)
- jäsenmaksutuotot (13,5 %)
- hankemäärärahat (45 %)
- muut tuotot (5 %)

Menot jakautuvat seuraavasti:

- henkilöstökulut (33,5 %)
- hankekulut (45 %)
- toiminta- ja jäsenpalvelukulut (16 %)
- järjestökulut (5 %)
- muut kulut (0,5 %)

Tuloja yhteensä 873 278 euroa.

Menoja yhteensä 873 278 euroa.

Seurantalojen korjausavustustoimintaan eli korjausavustuksiin ja Kotiseutuliiton työhön korjausavustushakemusten käsittelyssä, neuvonnassa ja tutkimuksessa, osoitetaan valtionavustusta kaikkiaan 1 889 000 euroa.

Vuoden 2019 talousarvion mukaan ylijäämää ei kerry. Tavoitetulos ei aiheuta epävarmuutta toiminnan jatkuvuudesta, kun toiminta sopeutetaan myönnettyjen avustusten ja muiden tulojen tasoa vastaavaksi. Tämä tehdään saatujen avustusten mukaan laadittavassa erillisessä käyttötalousarviossa, joka laaditaan vuoden alkupuolella.

Periaatteena pidetään, että liitto ottaa hoitaakseen vain tehtävät, joihin sillä on riittävät resurssit.

10. TOIMIHENKILÖT JA TOIMISTO

Kotiseutuliitossa työskentelee kertomusvuoden alkaessa 12 henkilöä, joista 7 vakituudessa ja 5 määräaikaisessa työsuhteessa. Yksi työntekijä on lisäksi palkattomalla vapaalla.

Liiton toiminnanjohtaja on Riitta Vanhatalo.

Toimihenkilöiden yhteystiedot ja tehtävänkuvat ovat seuraavalla sivulla, samoin Kotiseutuliiton toimiston yhteystiedot.

Suomen Kotiseutuliitto

Finlands Hembygdsförbund

Kalevankatu 13 A
00100 HELSINKI
puh. (09) 612 6320, 045 6140 464
toimisto@kotiseutuliitto.fi

www.kotiseutuliitto.fi
www.facebook.com/Kotiseutuliitto
Twitter: @Kotiseutuliitto
Skype: Suomen Kotiseutuliitto

Suomen Kotiseutuliiton henkilökunta

Henkilökunnan sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@kotiseutuliitto.fi

Toiminnanjohtaja Riitta Vanhatalo

puh. (09) 612 63220, 040 733 7033

- Hallinnon johtaminen
- Järjestön kehittäminen
- Sidosryhmäsuhteet
- Vuosikirjan ja Kotiseutupostin päätoimittaja

Taluspäällikkö Paula Hirvonen

puh. (09) 612 63222

- Taloushallinto
- Laskutus
- Palkanlaskenta
- Työterveysasiat

Järjestöassistentti Minna Laitinen

puh. (09) 612 63260, 045 614 0464

- Jäsenrekisteri ja osoitteistot
- Jäsenlaskut, ilmoitusmyynti
- Kotiseutuliiton arkistot

Järjestöpäällikkö Liisa Lohtander

puh. 045 1509 109

- Jäsenyhteydet, -koulutukset ja -palvelut
- Järjestöhallinto
- Toiminnanjohtajan varahenkilö
- European Heritage Days

Viestintäpäällikkö Anna-Maija Halme

puh. (09) 612 63225, 050 440 9411

- Viestintä, mediayhteydet
- Viestintäteknologia-asiat
- Kotiseutupostin toimitussihteeri
- Europa Nostra Finland -yhteistyö

Toimistoassistentti Elina Teikari

puh. (09) 612 63210, 045 6140 464

- Toimistopalvelut
- Tuotemyynti
- Kirjamakasiini ja liiton kirjasto

Seurantaloasiat:

Rakennustutkija Lasse Majuri

puh. (09) 612 63221, 046 567 3997

- Seurantalojen korjausavustukset: suunnittelu, hakeminen ja muutokset
- Korjausneuvonta

Hankesihteeri-tiedottaja

Johanna Heikkilä

puh. (09) 612 63223, 046 567 3997

- Korjausavustusten haku ja maksatukset
- Seurantaloasioiden viestintä
- Seurantalot.fi -sivusto

Hankkeet:

Suunnittelija Jonina Vaahtolammi

puh. (09) 612 63229

- Euroopan kulttuuriympäristöpäivät
- Paikallismuseoehoitajan koulutus

Koordinaattori Riikka Noreila

- Tuusulan Valtakunnalliset kotiseutupäivät 2019

Koordinaattori Marika Punamäki

- Kaikilla on oikeus kotiseutuun -hanke
- Yhdistykset ja kunnat kulttuurikumppaneina -hanke

Koordinaattori Maria Talvitie

- Mestarit ja kisällit -hanke